

Bruisend middelpunt voor landgoed Ursula

Burobas ontwierp voor het nieuwe Parkpaviljoen van landgoed Ursula een open, huiselijk en bruisend interieur waarin de cliënten overal centraal staan.

Op het 40 hectare tellende landgoed Ursula van Ipse de Brugge, in het centrum van Nieuwveen in Zuid-Holland, wonen circa 450 mensen met een verstandelijke beperking. Op het landgoed staan verschillende gebouwen, met in het hart het Parkpaviljoen, het nieuwe multifunctionele activiteitscentrum

van landgoed Ursula. Het Parkpaviljoen is het gezamenlijke ontmoetingsgebouw voor het hele landgoed en de bewoners kunnen er terecht voor diverse dagactiviteiten. Zo is er een restaurant, een bakkerij, een kaarsenmakerij en een ambachtswinkel, en zijn er verschillende multifunctionele vergaderzalen.

Opdrachtgever **Ipse de Bruggen**
Interieurontwerp **Burobas**
Architect **GBS Architecten**
Vaste inrichting **RTR Interiors**
Losse inrichting **Desque; Pedrali, Satelliet, Hay, Exta, Fermob, Lintex, Offecct, Artifort, Vitra, Dum Office**
Sfeerverlichting **PD Lighting; Functionals, Schneid Studio, Muoto, Tonone, Ole**
Vloeren **Forbo, Therdex, Arturo**
Jaloezieën en plissés **Luxaflex**
Gordijnen **Artimo**
Wandprints **Ontwerpstudio Nanaa, JA-Reclame**
Grootkeuken **Bert Muller**
Groenvoorziening **De Klerk**
Installateur **Groen & Aldenkamp Installatietechnieken**
Aannemer **Vergeer Bouw**
Oppervlakte **1500 m²**

Samenhang en verbinding

Het Parkpaviljoen is gevestigd in een bestaand jaren zeventig pand, dat werd verbouwd door GBS Architecten. Voor het interieur werd Burobas gevraagd, dat het programma van eisen opnieuw bekeek en een aantal wijzigingen in het oorspronkelijke ontwerp aanbracht. “We wilden een open, transparant gebouw met veel daglichttoetreding”, vertelt interieurarchitect Jacco Selles, “waar bij binnenkomst direct duidelijk wordt wat er gebeurt. Een leesbaar gebouw waarin de cliënt centraal staat. Want juist die ontvangt er als gastheer of -dame de bezoekers, en werkt in een van de dagbestedingen.”

Burobas bedacht ook de naam van het centrum. Selles: “Dat

heette aanvankelijk Het Trefpunt, maar dat heeft iets gedateerd, hards en zakelijks. We zijn daarom op zoek gegaan naar een naam die herkenbaar is en meer emotie oproept. Het gebouw ligt in een mooie parkachtige omgeving met veel groen, koeien en paarden, en daar hebben we het thema ‘park’ aan gekoppeld. In een brainstormsessie met de gebruiker hebben we woorden gezocht bij het thema ‘park’ en uiteindelijk kwamen we op Parkpaviljoen. Het woord paviljoen roept niet alleen emotie op, maar ook samenhang en verbinding, het paviljoen verbindt binnen en buiten. We hebben het besproken met de cliëntenraad waarin ook de bewoners zijn afgevaardigd, en die waren heel enthousiast over de nieuwe naam.”

FOTO LINKS
Het marktplein van het Parkpaviljoen, met rechts ‘Tuincentrum De Olifant’ waarin ook het centrale kassapunt is.

FOTO BOVEN
De entree van het Parkpaviljoen in het hart van Landgoed Ursula.

FOTO ONDER
Bakkerij ‘Koekje van eigen deeg’ heeft een meer nostalgische vormgeving, met een luifelje, een mooi gedetailleerde houten lambrisering en een winkeltoeg met vitrine en marmeren blad.

FOTO BOVEN

Het Spinnenweb, waar de cliënten zelf gemaakt handwerk kunnen verkopen.

FOTO MIDDEN

De gevel van de kaarsenmakerij is geheel betegeld.

FOTO ONDER

De door de cliënten gemaakte vogelhuisjes op de wand van zwart gebeitste rabatdelen op het marktplein.

Marktplein

Bij binnenkomst kun je links naar het restaurant of rechts naar de 'winkeltes', waar je producten kunt kopen die door de cliënten worden gemaakt. De winkeltes bevinden zich aan een 'marktplein' dat is vormgegeven als een buitenruimte, met onder meer een terrasje voor een wand van zwart gebeitste rabatdelen, waarop door de cliënten zelf gemaakte vogelhuisjes hangen. Elk winkelte heeft een geheel eigen identiteit, "Net als in een echte winkelstraat", zegt Selles, "waar winkels eveneens meestal een andere gevel en identiteit hebben. Dat maakt het heel herkenbaar voor de cliënten."

De bakkerij, 'Koekje van eigen deeg', heeft bijvoorbeeld een meer nostalgische vormgeving, met erboven een luifel, een mooi gedetailleerde houten lambrisering en een winkeltoeg met vitrine en marmeren blad. De gevel van de kaarsenmakerij is geheel betegeld. Erachter worden de kaarsen gedompeld en in de gevel is een opening waar ze worden gepresenteerd. Naast de kaarsenmakerij is Het Spinnenweb, waar de cliënten handwerk kunnen verkopen. "De handwerkruimte kan heel druk worden van zichzelf, en daarom hebben we die rustig gehouden, met een neutrale gevel en een klein uithangbordje", aldus Selles. Aan de wand van Het Spinnenweb hangen prikborden waar cliënten producten kunnen etaleren en creaties kunnen ophangen. "Met een knipoog, mag dat ook alleen daar. We hebben kaders gecreëerd waar de cliënten zich kunnen presenteren, zodat het verder niet te rommelig wordt."

Midden op het marktplein staat een eikenhouten kas – 'Tuincentrum De Olifant' – waarin ook het centrale kassapunt is. "We hebben gekozen voor één kassa voor alle winkeltes, om zo verbinding en samenwerking te bevorderen." De cliënten hebben wisselend kassadienst. In de weekenden is alleen het restaurant geopend, en het marktplein kan dan worden afgesloten met een 'tuinhek' gemaakt van zwart strekmetaal.

FOTO BOVEN

In het restaurant is gekozen voor zachte materialen en eigentijdse kleuren, en verlichting en meubelen die je ook in een restaurant in de stad ziet.

FOTO ONDER

De boulevard, met rechts de uitgiftebalie van de keuken.

Prikkels

Een andere dagbesteding is het grote restaurant. Dat is vormgegeven als een gezellige huiskamer, waar cliënten elkaar en hun bezoekers kunnen ontmoeten, medewerkers kunnen werken en overleggen – en waar natuurlijk kan worden gegeten. Er is keuze uit hoog en laag zitten, beschut of in de openheid, en aan kleinere of grotere tafels. “Bij de cliëntenraad was aanvankelijk enige aarzeling over de meubelkeuze”, weet Selles. “maar de cliënten vonden het fantastisch, die wilden juist kunnen kiezen hoe en waarop ze zitten. We hebben daarbij gezocht naar zachte materialen en kleuren van deze tijd, en naar verschillende soorten meubelen die je ook in een restaurant in de stad ziet, dus niet alleen zorgmeubilair. Ook de verlichting is als in alle gangbare projecten.”

Het restaurant en de uitgiftebalie van de keuken worden van elkaar gescheiden door een wand van strekmetaal waartegen hoge tafels staan. Tussen de balie en de keuken is een halfhoge muur, erachter is een gesloten ruimte. Selles: “De cliënten die er de maaltijden bereiden kunnen kiezen of ze vooraan, in het midden of achterin werken. Zo hebben ze keuze uit meer of minder prikkels.”

Het meer of minder prikkels speelt overal in het gebouw een belangrijke rol in het interieur. Selles: “Er zijn cliënten die liefst direct bij de ingang zitten om mensen te begroeten, maar ook cliënten die liever in de luwte blijven. Dat gaf een spanningsveld tussen open en gesloten, privé en openbaar. Omdat we alles zo open en transparant mogelijk wilden, hebben we daarom overal jaloezieën en gordijnen opgehangen, zodat de cliënten zich even kunnen afzonderen wanneer ze minder prikkels willen.”

Boulevard

Het marktplein en het restaurant zijn met elkaar verbonden door een lange, open boulevard, waaraan ook de entree van het Parkpaviljoen ligt. “We wilden niet dat je tegen een glazen wand tegenover de entree oploopt als je binnenkomt”, zegt Selles, “en daarom hebben hier een lange bank met tafels en stoelen gemaakt, zodat je meteen ziet dat het hier gaat om gezelligheid en ontmoeten.”

Aan de boulevard ligt tevens een aantal vergaderzalen, de Tuinkamer, de Plantage en de Oranjerie, “ook namen die herkenbaar zijn en emoties oproepen”, zegt Selles. De zalen zijn multifunctioneel en worden door zowel de cliënten als het personeel gebruikt en kunnen worden verhuurd. De Tuinkamer wordt bijvoorbeeld voor vergaderingen en als opleidingslokaal voor de medewerkers gebruikt. De Oranjerie is kleiner en intiemer vormgegeven, en heeft een grote glazen pui naar het restaurant. In de grootste zaal, de Plantage, vinden ook concerten, en feesten en partijen van

FOTO BOVEN
Het restaurant en de uitgiftebalie van de keuken worden van elkaar gescheiden door een wand van strekmetaal waartegen hoge tafels staan.

FOTO MIDDEN
In het restaurant kun je kiezen uit verschillende soorten zitjes.

FOTO ONDER
De lange bank met tafels en stoelen in de boulevard, tegenover de entree van het Parkpaviljoen.

cliënten plaats. De Oranjerie en de Plantage kunnen met elkaar van cliënten plaats. De Oranjerie en de Plantage kunnen met elkaar worden verbonden door het openen van een grote schuifwand, en ook het restaurant kan aan deze ruimtes worden gekoppeld. Selles: “Wanneer bijvoorbeeld Frans Bauer hier een concert geeft, zijn er cliënten die graag vooraan zitten, maar ook cliënten die minder prikkels kunnen hebben. Die kunnen dan in het restaurant gaan zitten. Dan zijn ze er toch bij, en die betrokkenheid is heel belangrijk voor de cliënten.”

Lieveheersbeestjes

Voor verbinding zorgen ook de grote wandprints die Burobas maakte. In de Plantage is een roze print met grote blade-

ren, die is ‘omgeklapt en doorloopt in de Oranjerie. In de Tuinkamer is een wandprint met planten, bloemen en insecten, “Lieflijke beestje als rupsen, vlinders en lieveheersbeestjes”, zegt Selles, “want insecten kunnen door de cliënten als eng worden ervaren.” Op een andere wand zijn dezelfde rabatdelen als die op het marktplein om de hoek aangebracht, voor de aankleding, akoestiek en afscheiding hangen er tevens gordijnen.

Als je in het Parkpaviljoen komt, lijkt het of je ‘een gewone wereld’ binnenstapt, maar stelt Selles, “we hadden bij ons ontwerp steeds in het achterhoofd dat het om cliënten met een verstandelijke beperking gaat. Je moet steeds de grenzen opzoeken van hoe ver je kunt gaan, zonder dat het botst met hun gevoeligheden. De cliëntenraad vond het soms een beetje spannend, dit vanuit bescherming naar hun eigen kind of familielid. We hebben het bestuur en de cliënten betrokken bij alle presentaties – vanaf eerste schets tot definitief ontwerp – en ze steeds geïnformeerd over de kleuren en materialen die we wilden gebruiken. Ook hebben we meubilair op proef laten komen en van verschillende situaties mock-ups gemaakt. Alles is in goed overleg gegaan en iedereen is nu vol lof over het gerealiseerde plan.”

www.burobas.nl

BOVEN
Plattegrond

FOTO BOVEN
De roze wandprint in de Plantage is ‘omgeklapt en loopt door in de Oranjerie.

FOTO MIDDEN
In de Tuinkamer maakte Burobas een wandprint met planten, bloemen en insecten.

FOTO ONDER
De roze wandprint met grote bladeren in de Oranjerie.